

WILGEN KNOTTEN MET NARDINCLANT

Erik Lam

Op zaterdag 22 januari 1994 kan er met de Werkgroep Landschapsbeheer Nardinclant wilgen geknot worden in de buurt van de Valse Bosjes bij Eemnes. Nardinclant heeft als doelstelling een ecologisch verantwoord natuur-, bos- en landschapsbeheer. Nardinclant is een vrijwilligerswerkgroep die één keer in de maand, op zaterdag, aan natuurbeheer doet. Soms wordt er met andere groepen samengewerkt zoals in dit geval de Vogelwerkgroep. In dit geval gaan we wilgen knotten. Omdat dit niet voor iedereen dagelijkse kost is volgt hieronder wat achtergrondinformatie.

Een knotboom is een afgezaagde of gehakte boom, die telkens weer nieuwe takken produceert. Deze takken dienden, afhankelijk van de dikte, om manden van te vlechten, als hekpaaltjes, brandhout etc. Door het telkens opnieuw afhakken van de takken ontstaan na verloop van tijd knoestige vergroeiingen. Dit gebeurde natuurlijk op z'n jan-boeren-fluitjes, waardoor onregelmatige vormen en rotte plekken ontstaan. In de lage delen van Nederland vindt men vooral knotwilgen maar ook populieren, essen en elzen zijn prima knotbomen. Ook eikehakhout is een vorm van een geknotte boom. In andere delen van Nederland (met name Zuid-Limburg) vind je ook geknotte haagbeuken en eiken. Het knotten van bomen gebeurt al sinds mensenheugenis. Knotwilgen zijn onlosmakelijk met het grote-rivierenlandschap verbonden. Daarom worden ze als oer-hollands gezien. Ze staan overigens in alle rivierengebieden van Europa.

Een flinke knotboom (ook dode exemplaren), met ingerotte holten, is een eldorado voor allerlei planten die daarin kunnen groeien. Soms groeien er complete struiken (met name vlier) of bomen in. Ook vogels maken veelvuldig gebruik van knotbomen. De Steenuil is een soort waarvan de Nederlandse populatie zelfs voor een belangrijk deel hun broedlokatie in knotwilgen heeft. Het agrarisch landschap biedt hedentendage nog maar weinig plaats aan in economisch opzicht oninteressante soorten. Een knotboom biedt nog steeds levenskansen voor allerlei andere soorten. Deze laatste zaken maken het hedendaagse nut van knotbomen voor natuurbeschermers duidelijk.

Indien een eenmaal geknotte wilg 15 à 20 jaar niet meer geknot wordt, worden de takken zo zwaar dat de boom bij de eerste de beste flinke storm uit elkaar waait. Het gevolg is dat de knotwilg langzaam maar zeker uit het landschap verdwijnt. De andere soorten die op de knotten groeien verdwijnen daarmee ook. Veel mensen wilden gelukkig niet alleen maar naar natuur kijken. Ook diverse leden van de Vogelwerkgroep hebben te kennen gegeven een keer aan natuurbeheer te willen doen. Nardinclant zorgt voor deskundige begeleiding, verzekering, gereedschap, soep, koffie en thee. Zie verder het excursieprogramma elders in deze Korhaan.

Voor meer informatie over deze wilgenknotdag kunt u Frank van de Weijer bellen: 035-858790.

Informatie over Nardinclant is te krijgen op ons secretariaat Koningstraat 115, 1211 NM Hilvesum, tel. 035-240040.